

Rigsdagstidende.

1855. Forhandlingerne paa Folkethinget. N° 70.

Sjette Session's anden Samling.

29de Møde.

Løvedagen den 10de Februar.

(Fort.)

Grundtvig (fortsat): Naar jeg da nu alligevel ikke kan ansee det foreliggende Lovforslag for enten at være af nogen Betydning eller egentlig værd at fremme, saa er det, fordi jeg ikke kan skjønne, at derved egentlig vilde udrettes Noget til at formindste Trældommen, den Trældom, som jeg, med en anden æret Rigsdagsmand, ikke kan give andet Bidnesbyrd end det, at den kun udretter og kun kan udrette at gøre Skolerne til et forhadit Tvangshuus, baade for Forældrene og for Børnene. Jeg finder ikke, siger jeg, at der udrettes Noget ved Lovforslaget, fordi, som ogsaa en anden æret Rigsdagsmand har bemærket, naar Skoleforordningen af 1814 bliver fulgt, saa maa det jo staae alle Forældre, naar de paa nogen rimelig Maade erklære sig for selv at undervise eller lade Andre undervise deres Børn, frit for at lade dem blive borte fra Skolen og blot have Forpligtelse til at lade Børnene møde ved Prøverne for at vise, at de have gjort den samme Fremgang, som i samme Alder kræves i Skolerne. Men i den Anledning skal jeg rigtignok gøre den høitærede Minister et Spørgsmaal. Det er mig nemlig bekendt, at idetmindste paa flere Steder — og jeg frygter for, at det er meget udbredt — fortolke Autoriteterne Forordningen af 1814 saaledes, at Forældrene ingenlunde ere berettigede til at fordrø Tilladelse til at lade deres Børn undervise hjemme, men at de særskilt skulle ansøge derom hos Amtsskoledirectionerne, og jeg veed ogsaa Exempler, og det mærkelige Exempler, paa, at det ligefrem er

blevet nægtet, nægtet den Mand, som forlangte det, var bekendt i hele sin Kreds som en af de meest oplyste Mænd, og nægtet han nepop havde sørget for at kunne staae sine Børn den bedste Undervisning, som i hele den Egn ansaaes for at være tilgængelig. Det er nu vistnok en meget vigtig Ting, men dog ikke en Grund til at befordre nærværende Forslag; men det var en Bestemmelse som administrativt vist baade kunde og burde tages, og derved skaffedes dog Befolkningen den Grad af Frihed i Henseende til deres Børns Undervisning, som Lovene hjemler dem.

Kirke- og Underviisningsministeren:

Jeg skal først tillade mig at besvare den Forespørgsel, som blev rettet til mig af den sidste ærede Rigsdagsmand. Den Bestemmelse, der er sigtet til af ham og flere andre Talere i denne Sag, er den, der indeholdes i § 25 i Anordningen om Skolerne i Kjøbstæderne og den tilsvarende Paragraph i Anordningen for Skolevæsenet paa Landet. Denne Bestemmelse lyder saaledes: „Forpligtelsen til at lade Børn, Myndlinger eller Tyender søge den offentlige Skole bortfalder for dem, som ved en Student, seminaristisk oplært Skolelærer eller paa anden Maade saaledes drager Omsorg for deres Børns, Myndlingers eller Tyenders Undervisning, at Skoledirectionen efter indhentet Oplysning fra Skolecommissionen finder anden Skolegang for disse ufornöden.“ Saaledes lyder Bestemmelsen; der indeholdes ikke engang udtrykkelig nogen Forfrist om, at disse Børn skulle fremskille sig til offentlig Prøvelse ved Examina i Skolerne. Det er heller ikke Noget, der i Regelen gjøres Krav paa. Naar de navnlig oplæres ved en Person, som har de Egenkaber, man maa ansee for at være til-